

PROTESTANTSE GEMEENTE NOORDLAREN GLIMMEN

BELEIDSPLAN 2015-2020

Omzien naar elkaar

Glimmen, 13 oktober 2015

Henk Jan Bolding

Voorzitter

Bert Haan

voorzitter

Hans Peereboom

scriba

1. Inleiding

Het beleidsplan 2015-2020 vormt de neerslag van gesprekken die in het afgelopen jaar zijn gevoerd in gemeentebijeenkomsten en in groepen. Het is in november 2015 aan de gemeente voorgelegd om de gemeente te informeren en te horen en door de kerkenraad vastgesteld in zijn vergadering van ... november 2015.

De gemeente heeft zich in de gevoerde gesprekken georiënteerd op een nieuwe invulling van het gemeentezijn ten aanzien van vieren, omzien naar elkaar, leren en spelen. Op genoemde domeinen heeft zij ambities geformuleerd, waaraan zij in de komende jaren handen en voeten wil geven.

In dit beleidsplan worden de ambities beschreven. Vervolgens wordt ingegaan op de rol van vrijwilligers in en de organisatie van de gemeente. Daaraan voorafgaand worden enkele kernwaarden benoemd en de visie op het gemeentezijn weergegeven.

De kerkenraad streeft er naar jaarlijks, bij voorkeur in juni van elk jaar, het beleidsplan te evalueren en uit te werken in een actieplan voor het komend kerkelijk seizoen, dat jaarlijks op de startzondag in september zal worden gepresenteerd.

Het leven in de gemeente is gebonden aan de regels van Kerkorde en de Ordinanties van de Protestantse Kerk in Nederland, inclusief de overgangsbepalingen. Dit beleidsplan dient als uitwerking daarvan te worden gelezen. Waar van belang wordt naar de Kerkorde en Ordinanties verwezen.

2. Wat achter ons ligt

De gemeente heeft in de afgelopen jaren een moeilijke periode doorgemaakt, met als pijnlijk dieptepunt de losmaking van de predikant. Deze losmaking heeft diepe sporen getrokken in de gemeente en verdeeldheid gebracht onder haar leden.

De tegenstellingen en verschillen in de gemeente deden zich het sterkst gevoelen in de vieringen. De oplossing is gevonden in het houden van aparte diensten. Dit wordt evenwel niet als ideaal ervaren.

Veel tijd en energie is in de achterliggende periode gestoken in het oplossen van problemen. Dit heeft een zware wissel getrokken op alle betrokkenen, met name op de leden van de kerkenraad. Hierdoor kon onvoldoende aandacht worden gegeven aan de opbouw van de gemeente. De gemeente kent een beperkt aanbod aan leermogelijkheden en de (weinige) kinderen, jongeren en jeugd zijn vrijwel geheel uit beeld verdwenen.

Na losmaking van de predikant heeft de kerkenraad besloten niet direct op zoek te gaan naar een nieuwe voorganger, maar tot het aanstellen van een interim-predikant. Een jaar lang heeft hij gewerkt aan verbetering van de onderlinge verhoudingen en heeft inmiddels zijn werk afgerond. De gemeente is erdoor in rustiger vaarwater terecht gekomen en gaat met vertrouwen de toekomst tegemoet.

3. Kernwaarden

De gemeente vormt, in geloofstaal gesproken, het Lichaam van de Heer op aarde en laat zich lezen als Zijn brief. Het Evangelie kleurt het leven van de gemeente, in de omgang met elkaar en in relatie met haar omgeving. Ze wil daarop aanspreekbaar zijn, met als kernwaarden:

- samen de weg van de Heer gaan;
- betrouwbaar zijn en vertrouwen hebben in elkaar;
- open en eerlijk met elkaar omgaan;
- hoogte- en dieptepunten met elkaar delen;
- elkaar en de naaste tot steun zijn;
- leren aan en met elkaar;
- samen de schouders eronder.

4. Visie op gemeentezijn

De gemeente is als Protestantse gemeente Noordlaren Glimmen gemeente van Christus. De kern van haar zijn wordt bepaald door het verhaal van Gods verbondenheid met mensen, zoals verwoord in de Bijbel, in het Oude en Nieuwe Testament, en zoals dit zichtbaar geworden is in het leven en werk van Jezus Christus.

Zij weet zich geroepen door God een gemeenschap te vormen waarin iedereen welkom is, de Bijbel wordt gelezen en uitgelegd, de verbondenheid met God wordt gevierd, de sacramenten bediend, naar elkaar wordt omgezien, oog is voor mensen in nood en waar geleerd en gespeeld wordt.

De basis van haar gemeentezijn is het bewaren en doorgeven van het geheel van Bijbelse verhalen, met als kern het evangelie van de Messias Jezus, het Goede Nieuws voor alle mensen. De gemeente wil bouwen aan een gemeenschap van mensen die geloof, hoop en liefde met elkaar delen en dit op inspirerende wijze uitstralen naar buiten.

Als Lichaam van Christus komt aan alle leden van de gemeente een plaats daarin toe. De verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taken worden daarom over zo veel mogelijk leden verdeeld.

In de gemeente is ruimte voor verschillen en tegenstellingen in geloof en traditie. Zij wil daarmee respectvol omgaan en ziet het als een uitdaging de meerwaarde die dit geven kan te benutten, door het gesprek daarover met elkaar te voeren en zo de gemeente om te vormen tot een kleurrijk geheel.

Vanuit haar roeping wil de gemeente zich een eigen plaats verwerven in de dorpen Noordlaren en Glimmen. Daarin maatschappelijk geëngageerd en sociaal actief zijn, door zich te verbinden met mensen in nood en het lenigen daarvan met concrete acties.

5. Vieren

Hoewel de vormgeving van de vieringen tot een van de hoofdtaken van de voorganger behoort, is en blijft de liturgie eigendom van de gemeente. Het is haar vormgeving in de ontmoeting met het heilige, met de Heilige en met elkaar. Zij is een uitnodigende gemeenschap van bruiloftsgasten die in haar liturgie reageert op die uitnodiging.

De gemeente kent vele viermomenten door het jaar heen, met en zonder de medewerking van de cantorij, muziekgroepen en koren. De vieringen worden op uiteenlopende wijze vormgegeven, afhankelijk van voorgangers en voorkeuren. Soms worden de vieringen door een groepje gemeenteleden voorbereid. Regelmatig vervullen gemeenteleden een rol in de viering (als lector).

Over de vormgeving van de vieringen lopen de meningen binnen de gemeente uiteen. Een bezinning daarop is daarom noodzakelijk. Vormgeving wordt evenwel door inhoud bepaald, immers vorm volgt inhoud. De bezinning zal zich daarom niet alleen richten op vormgeving, maar eerst op inhoud (waarom willen of doen we dit of waarom juist niet?). Uitgangspunt voor de bezinning is dat de participatie van gemeenteleden in de vieringen wordt versterkt en uitgebreid. De gemeente wenst actiever bij en in de vieringen te worden betrokken.

In de komende maanden wordt gewerkt met een voorkeur-orde-van-dienst en blijft de status quo gehandhaafd, tot de komst van een nieuwe voorganger. Van de nieuwe voorganger wordt verwacht dat deze de vormgeving van de zondagse eredienst en de rol van de cantorij daarin oppakt, in het bewustzijn dat dit een delicate kwestie betreft waarmee zorgvuldig dient te worden omgegaan.

Nagedacht zal worden over de inrichting van de kerkzaal, in relatie tot het gebruik dat ervan wordt gemaakt of in de toekomst gemaakt zal worden. De kerkzaal is thans ingericht op preekdiensten, met een liturgisch centrum en een preekstoel als centrale delen. De opstelling van de stoelen nodigt niet uit tot verbinding en interactie tussen kerkgangers, terwijl dit wel wordt beoogd. In de afgelopen periode is om die reden geëxperimenteerd met een andere opstelling van de stoelen in kerkdiensten.

Aanbeveling:

Verleen aan de werkgroep Vieren een beperkte opdracht. Zij evalueert de periode van experiment, denkt in het verlengde hiervan na over de inrichting van de kerkruimte, met het oog op het vergroten van haar functionaliteit, en adviseert de kerkenraad hierover. De werkgroep beperkt zich, gegeven de afgesproken status quo, tot lopende zaken, die niet als controversieel worden beschouwd.

6. Omzien naar elkaar/aandacht voor elkaar

Omzien naar elkaar is een zaak van de hele gemeente en niet alleen van enkele ambts- en taakdragers. Bovendien beperkt het omzien naar elkaar zich niet tot de eigen geloofsgenoten, maar ook tot de naasten, dichtbij (buren, dorpsgenoten en asielzoekers) en veraf (Kerk-in-Actie in binnen- en buitenland) horen daarbij. Centraal daarin staat het beleven van gemeenschap met elkaar. Het gaat om open staan voor elkaar, het elkaar leren kennen en de bereidheid meer te geven dan te nemen. Het organiseren van bijeenkomsten en het aangaan van gesprekken in het dorp kunnen daartoe bijdragen. Goede (recente) voorbeelden daarvan zijn, de Bijbelkring, de ontmoeting rond de kerk op de zondag voor Kerst en de inloopochtenden, elke eerste dinsdag van de maand in het Trefpunt.

De gemeente is een vergrijzende gemeente, met een klein aantal kinderen en jongeren. In de komende jaren zal worden geprobeerd deze groep beter in beeld te krijgen en hen zo veel mogelijk bij activiteiten te betrekken.

Wat betreft het pastoraat lijkt aan de huidige geografische opzet ervan vooralsnog niet te ontkomen. De voorkeur wordt evenwel gegeven aan een vorm van onderling pastoraat waarbij gemeenteleden het persoonlijk gesprek met elkaar zoeken. Waar nodig en gewenst pakt de predikant het gesprek op.

Nieuwe uitdagingen voor het diaconaat zijn: het stimuleren van gemeenschapsvorming van binnen- en buitenkerkelijken en de WMO-ontwikkeling (stimuleren en zo nodig organiseren van burenhulp in overleg het gesubsidieerd ouderenwerk, wijkverpleging, maatschappelijk werk, buurtagent e.d.).

In de vieringen wordt de nood in de gemeente en in de wereld benoemd en de blijdschap met elkaar gedeeld. Vanuit het pastoraat en diaconaat zal hierin een bijdrage worden geleverd in de deelname aan de (toekomstige) Commissie Liturgie & Eredienst en de participatie in de vieringen, naast de taak bij het collecteren en in de viering van de Maaltijd des Heren.

Aanbevelingen:

Meer mengen van de tafels bij het koffiedrinken na de dienst; bloemen, advents- en veertigdagenkalender e.d. bij gemeenteleden thuis bezorgen en het voeren van een doelgroepenbeleid (alleenstaanden, werklozen, ouderen, jongeren, leeftijdsgroep 30-50 jarigen e.d.).

7. Leren & Spelen

De gemeente kent een beperkt aanbod aan leermogelijkheden. Er is een Bijbelkring en soms film- en themabijeenkomsten. Er is behoefte om met elkaar in openheid te praten over geloven, geloofservaringen te delen en met elkaar te spreken over hoe je in het leven staat. Als nodig wordt ervaren dat gemeenteleden elkaar leren kennen in hun anders zijn en met elkaar leren spreken over de verschillen, aansluitend bij de realiteit dat traditionele geloofszekerheden zijn weggefallen en zaken van geloof in de media worden besproken als achterhaald en tegenstrijdig.

In de gemeente zijn veel creatieve talenten aanwezig op het gebied van muziek, zang, beeld en vormgeving. Op dit moment komt dit met name tot uitdrukking in de cantorij.

In de vieringen wordt geleerd, gezongen, gemusiceerd en gespeeld (bv. bibliodrama). De werkgroep Leren & spelen geeft (mede) invulling hieraan en neemt deel aan de (toekomstige) Commissie Liturgie & Eredienst.

Aanbevelingen:

Behoeften onder gemeenteleden peilen, gesprekken in groepen na de koffie op zondag, preek bespreken, interactieve vieringen, geloofsgesprekken e.d. Ruimte bieden aan muzikaal talent, declamatie, voorlezen, musical, samen zingen, koken en eten, schilderijen en kunstvoorwerpen exposeren van b.v. basisschool, gemeenteleden en dorpsgenoten.

Cantorij

De cantorij neemt een prominente plaats in de gemeente in. Deze plaats heeft zij in de loop der jaren verworven. Thans is de cantorij niet meer weg te denken uit de gemeente. Desondanks maakt de cantorij formeel geen deel uit van de gemeente en is er weinig fysieke ruimte voor de cantorij beschikbaar in de kerkzaal, wanneer zij deelneemt aan de vieringen.

Het is voor de formele communicatie nodig dat de cantorij wordt ingekaderd in de organisatie van de gemeente. Aan de cantorij wordt, naast pastoraat, diaconaat en leren & spelen, de status gegeven van werkgroep, waardoor de cantorij vertegenwoordigd wordt in de kerkenraad en de (toekomstige) Commissie Liturgie & Eredienst.

Aanbeveling:

Overweeg aan de cantor, evenals aan de predikant, een formele (kerkordelijke) positie te geven, waardoor rechten en plichten beter kunnen worden geregeld, dan nu het geval is.

8. Vrijwilligers

De kerk is een geloofsgemeenschap die gevormd wordt door vrijwilligers. Zij is dan ook het best te beschouwen als een vrijwilligersorganisatie, die alleen maar functioneren kan door de actieve inzet van zo veel mogelijk gemeenteleden. De beroepskrachten (voorganger, organisten en kosters) zijn daaraan ondersteunend. Een van de positieve opbrengsten van de afgelopen periode is dat meer gemeenteleden als vrijwilliger mee zijn gaan doen (voor een overzicht van de vrijwilligerstaken en vrijwilligers, zie bijlage). Het beleid is erop gericht dit in de komende jaren verder uit te breiden. Samen geloven wordt verrijkt door samen dingen te doen en je in te zetten voor het geheel van de gemeente.

Om het belang van vrijwilligers te onderstrepen wordt een aparte werkgroep Vrijwilligers gevormd. De groep is verantwoordelijk voor een goede organisatie van het vrijwilligerswerk en het welzijn van de vrijwilligers.

9. Organisatie van de gemeente

De gemeente is samengesteld uit doop-, belijdende- en gastleden, de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden en zij die blijf geven van verbondenheid met de gemeente en als zodanig ingeschreven staan in het register van de gemeente (KO, Art.3.5). Zij kiest voor een kerkenraad met werkgroepen (Ord. 4, Art. 10), waardoor zo veel mogelijk gemeenteleden kunnen worden betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid. Naast werkgroepen kent de gemeente een Commissie Liturgie & Eredienst (zie aanbeveling hieronder!) en het College van Kerkrentmeesters.

De werkgroepen zijn:

- Pastoraat
- Diaconaat
- Leren & Spelen
- Cantorij
- Vrijwilligers

De werkgroep Pastoraat bestaat uit ouderlingen, pastorale medewerkers, taakleden en predikant.

De werkgroep Diaconaat bestaat uit diakenen, diaconale medewerkers, bezoekbrengers en taakleden.

De werkgroep Leren & Spelen bestaat uit meedenk- en taakleden, waarvan tenminste een ambtsdrager is.

De werkgroep Cantorij bestaat uit de cantor en de leden van de cantorij, waarvan tenminste een ambtsdrager is.

De werkgroep Vrijwilligers bestaat uit de vrijwilligers of een deel daarvan, waarvan tenminste een ambtsdrager is.

De Commissie Liturgie & Eredienst bestaat uit vertegenwoordigers van de werkgroepen, met uitzondering de werkgroep Vrijwilligers, van elke werkgroep een, cantor en predikant (zie aanbeveling hieronder!).

Het College van Kerkrentmeesters bestaat uit tenminste drie leden. De meerderheid wordt gevormd door ouderling-kerkrentmeesters (Ord. 11, Art. 2.2).

De kleine kerkenraad (Ord. 4, Art. 10.1 en 3) fungeert als coördinatiegroep en bestaat uit ambtsdragers. Hij wordt samengesteld uit vertegenwoordigers van de werkgroepen, van elke werkgroep een, een lid van het College van Kerkrentmeesters en de predikant. Bijzonder punt van aandacht vormt de onderlinge communicatie tussen de groepen en de communicatie naar de gemeente.

De (grote) kerkenraad (Ord. 4, Art. 10.2) fungeert als afstemmingsorgaan en wordt gevormd door alle ambtsdragers en vergadert tenminste vier keer per jaar. Hij vormt in kerkordelijke zin de kerkenraad.

De gemeente is het subject van de bedoelingen van de Heer. Alle groepen in de gemeente zijn gevormd rond de vieringen, het centrale midden en kloppend hart van de gemeente. Alle groepen werken ten dienste van de gemeente en hebben daarin steeds, in gehoorzaamheid aan het Evangelie, het welzijn van de gemeente op het oog.

Aanbevelingen:

De Commissie Liturgie & Eredienst wordt pas gevormd nadat het gesprek over de inrichting van de eredienst en de rol van de cantorij daarin is afgerond. Kleine en grote kerkenraad vergaderen samen tot besloten is dit anders te doen.

10. Afvaardigingen

Uit de gemeente c.q. kerkenraad gaat een afvaardiging naar:

- Classis
- Raad van Kerken
- WMO-overleg in Haren

11. Tot slot

Dit beleidsplan voorziet niet in omschrijvingen van de werkwijze van de (kleine) kerkenraad, genoemde werkgroepen en College van Kerkrentmeesters. Deels betreft dit reeds bestaande documenten (met name het Beleidsplan 2010-2015). Deze documenten zullen worden geactualiseerd door betreffend gremium of worden omschreven in een nieuw document, alles in lijn met dit beleidsplan en Kerkorde, Ordinanties en Overgangsbepalingen van de Protestantse Kerk in Nederland. Na voltooiing van dit alles zal de Plaatselijke Regeling hieraan worden aangepast.